

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség: Kossuth Lajos utca.
Hirdetéseknél két hasábos petit sora 16 fill.
Nyilttér sora 30 fillér.

Felelős szerkesztő: Szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY. SZILÁGYI LAJOS.

Egész evre 12 kor, félévre 6 kor.
negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Megjelenik vasárnap és csütörtökön.

ÁTKÖLTÖZÉS!

KÖNYVNYOMDÁMAT,

ZOMBOR és VIDÉKE

és a

BÁCSKAER VOLKSBLATT

kiadóhivatalát f. évi június havában
: : A SÓHAZ-UTCZÁBA, : :
a sóházda mellett helyezem át.
OBLÁT KÁROLY.

Magyar szellem a hadseregben.

Zombor április, 12

Régi panasz, hogy Magyarországon a katonaság és a polgárság nem tudnak együttérezni. Ennek ezeregy oka van. Nem tudnak együttérezni annyiban, amennyiben a katonaság és a polgárság közti viszony nemcsak Magyarországon, hanem máshol is, például Franciaországban is hasonlít a miénkhez. Minálunk ezt a viszonyt az a körülmény teszi élesebbé, hogy a polgárság közjogi gravánemeiket magyaráz bele a katonaság viselkedésébe.

Hogy ez a furcsa állapot megszűnjék, magának a hadseregnek érdeke és így természetesnek tartjuk azt a más-

ként szenzációs hírt, hogy a közös hadsereg magyarországi tisztjeihez bizalmas rendelet érkezett, amelyben a polgárság érzelmei felé való közeledés mulatkozik.

A bizalmas természetű rendeletben az foglaltatik, hogy a tiszteknek nyilvános helyeken alkalmazkodniokkel a polgársághoz. Vagyis, ha ezután valamelyik étteremben felhangzik a Kossuthnóta, a tiszteknek nem kötelességük a tereméből kivonulni. Ebből ugyan nem következik, hogy a Kossuth-nótát együtt kell énekelniök a civilekkel, de viszont, ha kedvük tartja, a Szózatot és a Himnuszot elénekelhetik, kivált olyan ünnepélyes alkalmak esetén, amikor a Himnuszot, vagy a Szózatot a közönség hazafias tüntetésként unisolo szokta énekelni.

Ime tehát ez jelentős közeledés a magyar polgárság érzelmei felé. Méltassa a polgárság ezt a jószándéku közeledést, még pedig legtisztességesebb módon olyképen, hogy ne éljen vissza vele és ne provokáljon kínos helyzeteket.

Semmi kétség az iránt, hogy a magyar nemzeti állameszme kialakulásának egy bizonyító jelét kell látnunk a hadsereg tisztjeihez érkezett ezen bi-

zalmas rendeletben. Most kezd kibontakozni az állameszme hegemoniája, amint azt a minap részletesen taglaltuk a magyar nyelv tanítására vonatkozó új törvényjavaslattal kapcsolatban. Kimutattuk, hogy a korona elismeri a magyar nemzeti állameszmet és tiszteletben kívánja tartani, önként kínálkozik tehát az a következtetés, hogy a hadsereg tisztjeihez intézett bizalmas rendelet ő felségétől ered.

A koronás király óhajlja tehát, hogy a magyar polgárság és a katonaság közeledjék egymáshoz. Ez a királyi akarat, vagy ha tetszik, legalább is beleegyezés, valójában nem egyéb mint föltétlen elismerése és királyi tisztelete a magyar nemzeti állameszmenek.

Ki gondolta volna ezt a chiopyhadiparancsol követő felzudulás napjaiban? És lám a jó öreg király most lépéseket tesz, hogy legyen valahára békekesség a polgárok, meg a katonák között. O felsége nem akart lemondani a hadsereg fölötti uralkodásról és vonatkozó felségjogokról; ez fájt egyeseknek, kivált az obstruktoroknak és most láthatja mindenki, hogy a legfelsőbb hadur az ő hatalmával azon van, hogy a magyar szellem minél nagyobb tért nyerjen a hadseregben is. Ha még a katonai oktatás reformára utalunk,

A „ZOMBOR és VIDÉKE” TARCZAJA

Impressziók.

1904. április 10-én.

Antonio Bossa.

Szorongásig megtelt a városháza impozáns díszterme, hová Zombor város legelőkelőbb közönsége gyűlt egybe, hogy meghallgassa az itt még teljesen ismeretlen olasz énekes, Antonio Bossát.

A hangverseny hat órára volt hirdetve s az ülőhelyek már fél hatra levoltak foglaltak. Akik később jöttek, azoknak már állniok kellett. Mintegy ötven úri hölgy volt kénytelen abban a nagy szorongásban állva maradni. De hála Antonio Bossa gyönyörű baritonjának, kárpótolva lettek a szorongásban kiállott szenvedéseikért, mert bátran állítom, hogy a hangverseny nem mindennapi élvezetet nyújtott.

Addig is, míg a hangverseny kezdődött, mindenféle kedélyes beszélgetés és vídám diskursus hangzott.

Egy mellettem álló fiatal úri ember például ki két szemüvegen keresztül vizsgálta a hölgyeket és később a hangversenyzőket, beszédbe elegyedett egy előttem ülő csinos fiatal asszonnyal. Kénytelen kellett szem és fültanuja lettem beszélgetésünknek. Bármint szerettem vol-

na is szabadulni az elől, utóvégre is az ember nem parancsolhat a füleinek. Apropos azok is éppen fülről beszélgettek. A fiatal ember u. i. amúgy kutyafuttában összeszámlálta a jelenlevőket. Körülbelül négyszáznak találta a megjelent élvezni vágyó emberi lelkeket és — minő lángész — ennek következtében nyolczszáznak a halgatódzás gyönyöreiben résztvevő fülkeket.

Erre valaki a hátam mögött bátorokodott megjegyezni, hogy az ilyetén való számvetés nem valami korrekt.

— Miért? közdeztem én.

— Hát ki tudja, — válaszolt a vigkedélyű ifjonez, — hogy a jelenlevőknek hány százaléka süket?

Általános kacagás támadt körülöttünk, míg végre előlépett Antonio Bossa és ezzel minden beszélgetésnek fonala megszakadt.

Antonio Bossa középtermetű ember teljesen hátra fésült bosszú fekete hajjal, hosszukás szakállal és lefelé kanyarodó dús fekete bajusszal. Arcszíne mint minden olasznak, barna. Derékára csavart kék selyemszövetével, — eltekintve a fekete salon ruhától, — első pillanatra úgy hatott, mint egy szerb pópá. Kívágott fekete mellényén azonban, a derék körül csavart

kék öv, nyomban elárulta olasz nemzetiségét.

Leült a zongrához, néhányan azt hitték, hogy nem ő az olasz kamara énekes, hanem csak kísérője Antonio Bossának, ki még ezután fog csak megjelenni Természetesen csalódtak.

Alig játszott egy-két ütemet a zongorán, egy gyönyörűen csengő bariton hang rezdül meg a levegőben, mely lekötö a figyelmét minden hallgatónak.

— Ó, az! — mondják itt ott.

— Énekel és zongorán kíséri önmagát.

— Ez is ritkaság! — mondja egy a hátam mögött álló úri ember és ennek öröme megböki a derekam, hogy menjek előle.

— Hja, ha lehetne! — sóhajtottam, és egyszersmind mosolyogtam is rajta, mert eszembe jutott, hogy itt mindenkinek egyformán van és egyformán nincs joga. Térjünk azonban vissza Antonio Bossára. Tehát Antonio Bossa hangjával egy pillanat alatt megbódította a közönséget. A hölgyek egymásra bólingattak, jelöl annak, hogy megvannak elégedve. Ő azonban nem látott semmit, nem hallot semmit, csak énekel a legnagyobb precizitással, a legnagyobb érzéssel, a közönség legnagyobb bámulatára.

mindenki be kell hogy lássa, hogy a magyar szellem lépésről lépésre tért hódít a hadseregben és pedig minden megrázkódítás nélkül, úgy, ahogy az a lehetőség szerint legbölcsebb. Azoknak pedig, akik kicsinylik mindezt az előnynyújtást, egyebet nem mondhatunk, mint azt, hogy vagy türelmetlenek, vagy pedig méltánytalanok.

A katonaság és a polgárság közt mindig lesz távolság mert hiszen ez csak világos, különöség vagy közűk. A katona se nem finác, se nem tűzoltó és büszkén csörteti a kardját. A francia katona is, no meg a német is. De hát azért még nem muszáj a katonákra haragudni. Minálunk, Magyarországon, általán az a szokás, hogy folyvást titkos ellenségünknek tekintik a katonát, holott nem az. Bele kell majd szoknunk abba az állapotba, hogy a katonát megbecsüljük. Viszont a katonaság is becsüljön meg minket, akik, bárha csak »civilék» vagyunk, szintén, birunk egynémely dolgokkal büszkélkedni.

Reméljük, hogy az ezen cikkünkben tárgyalt bizalmas természetű rendelet meg fogja hozni gyümölcsseit; reméljük, hogy a »katonai brutalitás« című ujdonságok végleg lekerülnek a krónikák tapjairól. A kalonáság is örül, meg a polgárság is, ha békében megfér egymással, ideje volna már.

*** A belügyminiszter és a vármegyei számadások.** A belügyminiszter körrendeletben felszólította az összes vármegyei törvényhatóságokat, hogy tegyenek hozzá sürgősen jelentést az 1902. évi és korábbi községi számadások jelen állásáról, felsorolva azon községeket, melyek e számadásokat netán még nem terjesztették be, valamint azokat, melyek beterjesztették ugyan, de azok törvényhatósági jóváhagyást még nem nyertek. — Egy másik rendeletben a belügyminiszter 1904. évi költségvetési előirányzat törvényhatósági felülvizsgálatának jelen állása iránt érdeklődik s ez ügyben szintén sürgős jelentést kér.

Amint vállalai felhúzódnak és átszellemlült arcját az égnek emelve szeméit lecsukja, hangja kimondhatatlan érzéssel és fájdalommal csendül meg ajakán. Ebben a pozíciójában magam előtt láttam Svingalit amint haldokolva neki esik hátával az asztalnak. — Noha a jelenlevőknek $\frac{1}{10}$ -ed része nem értette az ének szövegét, merem állítani, hogy valamennyien meg voltak hatva, mindnyájunkat magával ragadott.

Három számot énekelt egyhuzamban rövid megszakítással s amint egy szám a befejezéshez közelgett, fejét lehajtva itt-ott egy erősebb aktusnál bólintott s az utolsó akkord ütése után keze a zongora billentyűiről labdaszerűen ugrott vissza — és az éneknek vége volt. Kivette a zsebkezdőjét s megtörölte homlokát, miközben zúgott a taps mint az orkán. Így pergett le egymásután valamennyi dala, melyek közül a legmegkapóbb a sentimentális »Ave Maria« és a »Barkalora Veneziana.«

Bunyevecz párt.

(Sz.) A közállapotok hibás irányban való haladásának egyik számottevő oka az, hogy vannak olyan egyének, kik céljaik elérésében azt az elvet vallják, hogy »a célszentesíti az eszközöket!« S ezek céljaik kivitelén munkálkodva, bűnös kezekkel zavarják fel a közéletnek csendes hullámzását, vihart keltenek és a szenvedélyek habjait felkorbácsolják, nem tekintve, mily bűnös merényletet cselekszenek a közrend és közbéke biztonsága ellen.

Ilyen bűnös elvakultságnak eredménye az a gyűlés, amelyet vasárnap délelőtt a Rados Markó féle vendéglőben egy bunyevecz párt megalakítása céljából tartottak. Már maga a tendenzia is kárhóztatásra érdemes: el akarni szakítani a mi igazán dicséretre méltó hazafiságú józan bunyevecz polgártársainkat a magyaroktól, oly eszme, a mely határozottan támadás a magyarság eszméje ellen.

Mert magyarok vagyunk mi, ha bunyevecz, ha szerb, vagy ha német is az anyanyelvünk és ennek az egységnek hitét megingatni oly bűn, amelyet semmiféle kortesczél szentsége nem igazol. A bunyevecz párt elnevezése már elárulja, hogy mi módon akarja a józan és mély belátású bunyeveczok között és a más nemzeti-égbeliek között a gyűlölködés és köicsönös versengés csiráit elvetni s a helyett, hogy a magyarság szent eszméje alatt egyesítve szorgos munkára serkentené példaadásával a nemzetiségeket, ki akarja élesíteni a különbségeket s el akarja mérgesíteni a jó viszonyt.

Ez pedig oly bűn, a melyet minősíteni nem lehet. Ez orvtámadás első sorban a magyarság, de a

Reám egyébként azt a benyomást tette, mintha énekszámai nem igen különböztek volna egymástól. Mintha valamennyi egy hosszú szerelmi dalt képezett volna gyakori megszakításokkal.

Ez azonban már teljesen mellékes, mert hogy megvoltak elégedve, annak legfőbb bizonyítéka, hogy a közönség az utolsó szám után, annak hatása alatt még mindig ülve maradt. Mindnyájunknak rosszul esett, hogy nem tartott tovább ez a gyönyörű hangverseny, melynek nivóját csak emelte Csavojatz János rendkívül képzett szép hegedű játéka, melyhez Blumenthal Károly játszta a zongorakiséretet.

A hangverseny befejeztével a közönség kellemes benyomásukkal távozott a városháza díszterméből, amely méltó színhelye a zombori szabad lyceum egyesület nemes törekvéseinek.

város és a polgárság érdekei ellen is.

Felteszem a kérdést: szabad-e kortesczélóként, vagy személyes bosszúból, vagy szereplési viszketegből, vagy akár milyen indokból viszályt támasztani a békés együttélésben munkálkodó polgárság közé? Szabad-e nemzetiségi kérdéseket, aspirációkat és megkülönböztetéseket csinálni ott, ahol azok nincsenek? Es szabad-e a polgárság egy tekintélyes, józan részét nemzeti-égi kérdések ürügye alatt szenvedélyre szítva, elvonni a magyarság szellemében meglevő munkakörétől.

Nem és ezerszer nem! S ha valaki vagy valakik elvakultan az őket vezérlő tekintetektől azt megcselekedték, úgy be kell látnia vagy látniok az elkövetett hibát, — de ha nem látják be hibájukat és azt jóvá nem teszik, úgy nekünk szent és nagy kötelességünk kimutatni bűnös tendenciájukat, hibás irányukat és felvilágosítani a félrevezetésre szánt részét a közönségnek, hogy kik azok és mért, akik ilyen eszközökkel akarják céljaikat megközelíteni. A magyarság eszméjének érdekében küzdenünk kell és fogunk ellenük, s a mennyire mi a zombori magyar érzelmű derék bunyeveczainkat ismerjük, ez a küzdelem nem lesz nehéz.

Mert bizunk bunyeveczaink józan belátásában és abban, hogy nem engedik magukat bűnös kezek által félrevezettetni és nem engednek magukból politikai eszközt csinálni, hanem meg fogják hiúsítani azokat a törekvéseket, a melyek a bunyevecz párt alakításán dolgoznak.

Városi ügyek.

□ **Zombor szab. kir. város** központi választmánya 1904. évi április hó 16-án délelőtt 11 órakor a városháza tanácstermében ülést tart. Tárgy: Az összeíró küldöttség által beterjesztett összeírások alapján ideiglenes névjegyzék összeállítására tárgyában.

□ **Hirdetmény.** Zombor szabad királyi város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy az 1904 év első hat hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1904 évi IV. t. cz. 4. §-a felhatalmazta a m. kir. pénzügyminisztert, hogy az 1903. évi második, harmadik és negyedik, valamint az 1904. év első negyedéből származó adóhátralékok törlesztésére oly adókötelesek, a kik fizetési halasztás engedélyezése iránt folyamodnak, e halasztást a késedelmi kamat teljes elengedése mellett adhassa meg. Erről azzal a megjegyzéssel értesítettik a Czím, hogy: 1.) Azok az adózók, akikre nézve a fentebb részletezett körülmények fennforognak az 1903. május 1-étől a folyó 1904 április 1-éig terjedő időből származó egyenesadó tartozásaikra ugyszintén az egyenes adók módjára behajtandó köztartozásokra a részlet fizetési kedvezményt f. év szeptember hó 1-éig kérelmezhetik. 2.) kérelmek bélyegmentesen nem csak írásban, hanem szóbelileg is előterjeszhetők. Megjegyztetik, hogy a kedvezmény nem terjed ki a phyllokszera által

elpusztított szőlők felujtására az 1896 évi V. t. cz. alapján engedélyezett kölcsönökre, továbbá a kincstár kész kiadásából származó térítvényekre és a kir. közjegyzők részére hagyatéki tárgyalásokért megállapított díjakra ugyiszintén az országos tanítói nyugdíj alapot illető járulékra sem.

Hirek.

Sport.

(1.) Most, hogy a tavasz himes virágokkal szövi tele a mezők zöld pázsitját, megkezdődik a sportok szezonja, előkerülnek a kerékpárok, az immár legnépszerűbb sporteszközök, kezdődnek a kirándulások, sétalovaglások, s a tél folyamán a kávéházak füstös levegőjében eltöltött napok helyett beköszönt a szabad levegő élvezésének kora.

Van-e valaki, intelligens ember, aki fel ne ismerné az egészséges sport hasznos voltát. Az egyik viv, a másik tornaszereken fejleszti izmait, némelyik távgyaloglásban lel örömet, sokan, nagyon sokan kerékpárokön száguldanak végig az utakon, mindenki belátja, hogy a sport derék és okos dolog.

De épen azért mivel mindenki látja a serdülő nemzetségek fizikai fejlesztésének szükségét, épen azért nem kellene kinek kinek saját véleményére bízni a sport ügyét, vezetni kellene a közönséget, hogy helyes irányban művelje a sportot, és főleg vezetni kellene a fiatalságot, hogy fejlődésre képes izomza, láthelyes sport utján fejlessze.

A zombori sport egyesület létezéséről alig alig hallunk valamit, évente egyszer vagy kétszer rendeznek ugyan valami versenyt, ez a ténykedés azonban nem fedi kellőleg a rendszeres munka fogalmát.

Néhány év előtt volt legszebb virágjában a zombori sport egyesület. Akkor Györfly Géza elnöklete alatt, valóban tiszteletreméltó munkásságot fejtett ki az egyesület a sport érdekében, ma csak a mult emlékein tengődik az egyesület, a melynek nagy és szép hivatása volna sportéletünk fejlesztése körül.

Mert nem csak az tartozik egy egyesület feladatai közé, hogy sok tagot gyűjtve s azokat összetartva, évenként olykor-olykor életjelt adjon magáról, de az egész sportélet helyes irányban való megtartása és fejlesztése képezik a legszebb célját. A mi közönségünk intelligens közönség és sportkedvelő, nem lenne tehát nehéz a helyes fejlődést megindítani. Egészséges testben, egészséges lélek! Ezt belátjuk, de kövessük is. Rendszeres sportszerű fejlődést és utmutató irányítást várunk a sportegylettől, az érdeklődés kíséri fogja e munkát.

Tartsa össze tagjait az egyesület, szervezzen sport-csoportokat, a melyekben kiki saját hajlamainak megfelelő teret találhasson, tartson irányt, a czélszerű fejlődés célja felé. Legyen üdvös és

dolgos közege a sport eszméjének és állapítsa meg a kivitel részleteit.

S akkor sport életünk újra fellelül s a zombori sport egyesület újra fénykorának tetőpontjára jut, a honnan egy-két év óta lassan lassan leszállott.

* **Április 11-iki ünnepély Zomborban.** Az 1848-iki törvények szentesítésének az évfordulója alkalmával fényes istentisztelet tartatott ugy a róm. kath. plébániatemplomban, valamint a többi felekezetek templomaiban Zomborban. Az istentiszteleteken megjelentek a városunkban székelő hatóságok, hivatalok és magán testületek. Megjelent a vármegye tisztikár élén **Latinovits Pál** főispán és **Karácson Gyula** kir. tanács és a városi tisztikar **Hauke Imre** polgármester vezetésével, a m. kir. pénzügyigazgatóság tisztikara élén **Popp György** kir. tanácsos pénzügyigazgatóval a helyörség tisztikara élén **Sorsich Béla**, **Dicht Adolf** alezredekkel és **Sterz Adolf** őrnagy zászlóajparancsnokkal. A plébániatemplomban tartott istentiszteleten **Fejér Gyula** apát plébános pontifikált az összespapság segédletével. A templom ez alkalommal zsufolásig megtelt ünneplő közönséggel. A görögkeleti és az izraelita templomokban szintén ünnepi istentiszteletek tartották.

* **Fényes estélyt** adott hétfőn **Szemző Gyula** nagybirtokos, nővére özv. **bajszai Vojnits Lukácsné** szül. **Szemző Jozefa** urasszony tiszteletére. Az estély, mely fényesen sikerült, a hajnali órákig tartott. A jelen voltak névsora a következő: **Urasszonyok:** özv. **Vojnits Lukácsné**, id. **Szemző Istvánné**, özv. **Szemző Jánosné**, özv. **Rudits Mihályné**, özv. **Sztipits Istvánné**, **Karácson Gyuláné**, **Hauke Imréné**, **Koczkar Zsigmondné**, özv. **Bratyevacskey Fanny**, **Városhy Károlyné**, **Alföldy Gézánné**, özv. **Ergő Mihályné**, **Sorsich Béláné**, **Baloghy Ernőné**, **Fernbach Károlyné**, **Radány Péterné**, **Gozsdu Elekné**, **Szemző Károlyné**, ifj. **Szemző Gyuláné**, legifj. **Szemző Istvánné**; leányok: **Karácson Olga**, **Karácson Margit**, **Koczkar Adrienne**, **Koczkar Jenny**, **Koczkar Licsi**, **Lallosevits Jolán**, **Szakáll Margit**, **Alföldy Flóra**, **Ergő Sárika**. **Urak:** báró **Vojnits István**, **Latinovics Pál**, **Karácson Gyula**, id. **Szemző István**, **Hauke Imre**, **Koczkar Zsigmond**, **Schmidt Gusztáv** alezredek, **Városhy Károly**, **Lallosevits Jakab**, **Sorsich Béla** őrnagy, dr. **Baloghy Ernő**, **Halm őrnagy** (Szabadka), **Fernbach Károly**, **Széchenyi József**, **Hübner Gyula**, **Radány Péter**, dr. **Danninger Adám**, dr. **Gozsdu Elek**, **Szemző Károly**, ifj. **Szemző Gyula**, legifj. **Szemző István**, **Lederer Pál**, ifj. **Karácson Gyula**, dr. **Birvaleszky György**, **Falcione Lajos**, dr. **Falcione Árpád**, **Falcione László**, **Tárczay Dezső**, **Biliozky Lajos**, hadnagy, dr. **Késmárky Béla**, dr. **Késmárky József**, dr. **Alföldy Árpád**, **Konyovits Toncsi**, dr. **Tatics Péter**, **Lallosevits Gyurica**, ifj. **Szemző István**.

* **Eljegyzés.** **Weidinger Lajos** a **Weidinger S. és Zs.** helybeli nagykereskedő cég baltagja, a zombori társadalom közkedveltségű ismert tagja, kitűnő sportférfi, eljegyezte **Loschitz Ella** kisaszszonyt, **Loschitz Sándor** bezdáni kereskedő bájos leányát.

* **Hol lesz a Schweidel szobor?** A Schweidel szobor-bizottság kedden délután rendkívüli közgyűlést tartott a közgyűlés határozata ügyében. A bizottság elnöke **Vértessy Károly** kimerítően ismertette azon óriási sérelmet, amely a közgyűlés ismeretes határozatával az ügyet

érte, s amellyel a város a bizottság által a szobor részére kért helyet megtagadva egy más helyet jelölt ki a felállításra. E hely pedig félreeső voltánál fogva a czélnak meg nem felel. Az összes szoborbizottsági tagok egyhangulag a határozat ellen foglaltak állást, az elnök indítványára pedig kimondották hogy új közgyűlést kérnek, a hely megadása iránt **Dr. Pataj Sándor** indítványára kimondattott, hogy a bizottság a szobrot a város által felajánlott helyre semmi szín alatt nem adja. **Popovits Sebő** rámutatott arra, hogy a város közgyűlése olyat szavazott meg, amit senki nem kért, s a határozat azért is megtámadható. **Donoszlovits Vilmos** szóvá tette, hogy a városi közgyűlés ellentétbe jött az általa a szoborbizottságban elfogadott határozattal. Végül **Pataj** indítványára kimondattott, hogy ha a város a kért helyet nem adja, akkor a **Gergurov főmérnök** által kijelölt még kedvezőbb helyet kérik. A bizottság a szobor leleplezést kénytelen volt elhalasztani, miről **Mátray** szobrász értesítettik.

* **Kiigazítás.** Mult számunknak a történelmi tarsulat ajándék adóiról szóló hírében nyomdahiba csuszott be, amennyiben a selyem-papír himzést és a horgolt gyöngyös pénztárczát nem **Heimann**, hanem **Szeman** férj. **Strázsay Rosalia** urnő adományozta.

* **Meghívó.** A zombori állami főgimnázium 1904. évi április hó 21-én, a városi színházban saját ifjusági alapjai javára hangversenyt rendez, melyre az intézet és az ifjuság nagyrabecsült pártfogóit és barátait tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté délután 6 órakor. Helyárak: Proscenium páholy 10 korona, a többi páholy 8 korona, földszinti ülőhely 2 korona, karzati ülőhely 40 fillér, állóhely 20 fillér. Jegyek **Kollár József** úr könyvkereskedésében és az előadás előtt a színházi pénztárnál válthatók. A páholytulajdonosok elővételi joga április 19-éig fog fenntartatni. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A műsor szép élvezettel kecsegteti a közönséget az ifjuság részéről. A rendezés is szakavatott kezekben van, amennyiben dr. **Kolmann Dezső** lapunk szini kritikusa eszközli. (Szerk.)

* **A Bácsmezei kör köszönet nyilváníttása.** A „Zombori Juristabál” bizottság mélyen tisztelt Elnökségének, Zombor. Az elnöki vezetésem alatt álló Bács-Bodroghmezei kör határtalan örömmel és végtelen hálával vette a tekintetes Elnökség azon hazafias értesítését, hogy a böles vezetése alatt rendezett s megyénk társadalmi életében fényes sikereiben emlékeztetéssé maradó zombori Juristabál 900 korona tiszta jövedelmét, melyet a bácsmezei szegénysorsu egyetemi hallgatók tandíjsegélyezése czéljából, körünk jótékony alapja javára adományozni nagylelkű volt. A tekintetes rendezőbizottság ezen jótékony adománya körünkre nézve annyival is inkább nagybecsű, mert hozzájárult ahhoz, hogy körünk még a társasírányban is a jóttevő közrehatásra irányuló hivatását nagyobb mérvben érvényesíthesse, másfelől pedig mert egy oly nemes és példás eszközt nyújtott, amelylyel érvényesíthetjük azoknak a jogát akiket nehéz küzdelmükben megyénk számára érdemszerű támogatásban részesíteni egyik fő erkölcsi kötelességünk. Amidőn a tekintetes rendezőbizottság fáradhatlan rendezése fényes sikert aratott bál fényét körünkre vetítette, úgy éreztük, hogy erre nem csupán a „bácsmezei” név hangzása iránt való nemes összetartó vonzalom, indította, de az a czélzat is vezette, hogy az ország központjában fenálló körünknak bárha távol-esik is, nevéhez méltóan tekintélyes versenyképes alapon — érvényesülnie kell. Ezen buzdító hatás érzetével s annak tu-

datával, hogy a székesfőváros ép az a központ amely az ország minden részének s nagyobbára megyénknek is szellemi tőkét szolgáltatja vissza pályátevő egyénekben, részünkről meglehet győződéssel a tekintetes rendezőbizottság, hogy törekvésünk odairányul, hogy társadalmi közhasznú tevékenységgel körünk minden körülmények között a székesfővárosunkban fenálló hasonló körök közt a legelső helyet foglalja el, hogy megyénk nevére és támogatására méltó legyen. Fogadja a tekintetes Elnökség és a t. rendezőbizottság minden egyes közreműködött tagja közgyűlésünknek mint a méltóbb, teljes egészének nevében kifejezett hálás köszönetünkkel azzal, hogy a tekintetes bizottság ténykedése körünk életében mindenkor hálás emlékezetű marad s határozatunk alapján ennek jeleül a t. rendezőbizottság által annak idején kiadott, becses névsorát tartalmazó díszes meghívót a közgyűlés jegyzőkönyvéhez való fűzésével is megörökítettük. Fogadja a mélyen tisztelt Elnökség kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Megyánszky Lázár Latinovits Pál s. k.
k. titkár k. elnök

* **Jótevény adományt** jutott özv. Vojnits Lukácsné sz. Szemző Jozefa urnó, volt főispánunk édes anyja az óbecsei Jótevény Magyar Nőegylet elnöknője, Vissy Szép Irén urnó kezeihez, a ki az adott 10 koronát az egyleti pénztárnoknőnek átadván, a nemes lelkű ajándékozóknak külön levélben köszönte meg a kegyes adományt.

* **Április 11-ike a helybeli iskolákban.** A magyar törvények szentesítésének törvénybe iktatott emléknapját, április 11-ikét, hétfőn ülték meg az összes zombori tanintézetekben, emlékbeszédben méltatván a nap jelentőségét. A tanulmányosság énekkel és szavalattal hódolt az emléknapnak.

* **Obecsei küldöttség a kereskedelmi miniszternél.** Az óbecse—aracsi komp közlekedést sehogy sem bírják az érdekelt megkapni, mert a torontáli uradalmak félnek a versenytől. A megyénél két éve hever az ügy, miért is most e két községből hétfőn nagy küldöttség megy Budapestre, a miniszter elé, hogy igazságot kérjen. A küldöttséget Latinovics Pál főispán és dr. Radovánovics György óbecsei országgy. képviselő vezetik.

* **Ügyvéd és csendőrök.** Szóntán az elmúlt vasárnap délután megjelent P. K. helybeli ügyvéd, hogy védenézeivel, a szocialista zavargások miatt vád alá helyezett szóntaiakkal tárgyaljon. Ugyanekkor érkeztek Szóntára Tilger, Német és Weil ismert szocialista agitátorok, miért is az ottani csendőrség jónak látta a gyűlés jellegű tanácskozást feloszlatni, annál is inkább, mert a dolognak olyan színezete volt, hogy az agitátorok P. ügyvéd tárgyalásait akarták felhasználni izgatások folytatására. Mivel ez az első felszólításra nem sikerült, 17 felfegyverzett csendőr szuronyszegezve oszlatta fel a gyűlést. P. K. a csendőrség ellen feljelentést adott be, mivel állítása szerint öt ügyvédi köteleessége teljesítésében akadályozták. Viszont a csendőrség is jelentést tett a felsőbb hatóságnál a künn voltak ellen.

* **A Zöldkert-utca kövezése.** A legutóbbi városi közgyűlésen Dr. Markovith Lajos bizottsági tag szóvá tette a Zöldkert-utca kövezésének kérdését. A nagyforgalmú utca kövezésére nézve Hauke Imre polgármester válaszában kijelentette, hogy az előkészületek a dolog foganatosítására megtörténtek s a mintegy 17000 koronányi szükséglet az 1905-ik évi költségvetés keretében fel fog vőtetni.

* **Lódijazás.** A vármegyei Gazdasági Egyesület ez idei lódijazását Para-

butyon tartja meg. E célra a földművelésügyi miniszter segílyt utalványozott.

* **Gazdasági Egyesületünk** minden évben szokott a megye különböző helyein szarvasmarha díjazást tartani. Ez évben Rác-Militiesen tartják ezt meg, a mit már közhírré tett az Egyesület.

* **Uj apát.** Őfelsége Klanszky Ferencz jánoshatmi (jankováci) esperes plébánost apáttá nevezte ki.

* **Dávodról** (Dautova, Bács vm.) írják lapunknak: Az ottani templom belső díszé ujabban több szép szoborral gyarapodott. Dobozy János plébános buzgalomból, ki múlt hó 25-én a saját áldozatkészségéből templomukba egy gyönyörű és nagyértékű szoborcsoportot állíttatott, mely Jézust a kálvárián ábrázolja kesergő sz. anyjával, János apostollal és M. Magdolnával. A plébános kedves husvéti ajándéka a legőszintébb hálára kötelezi a dávodi híveket, kiknek buzgalma a nemes példán csak növekedni fog Isten dicsőségére.

* **Százezer selyemtenyésztő.** Ebben az évben százezer család fordult a szekszárdi selyemtenyésztési felügyelőséghez bejelentvén, hogy selyemhernyót fog tenyészteni és petét kér. A tenyésztők 2604 községben laknak. Remélhetőleg a tavalyi 1342 ezer gubómennyiség emelkedni fog. A tolnai, pancsovai, ujvidéki, győri, komáromi fonodában 1675 munkásnőt alkalmaznak, ezeknek évi keresete 460 ezer korona. A selyemtenyésztés 1880-tól máig ötvenhat millió koronát juttatott a népnek éppen abban az időben, mikor a földműves embernek másból alig van keresete.

* **Palics fürdő kiépítése.** Szabadka város a hozzátartozó Palics fürdőnek modern színvonalra emelése érdekében megindította a tárgyalásokat egyik fővárosi részvénytársulattal. A tervezet szerint a fürdőn kétemelletes főépület, vizgyógyintézetek, szállodák, kávéházi épületek és más szükséges létesítmények készülnek. A város ez idő szerint az iránt kíván tájékozódni, vajjon előnyösebb-e, ha vállalkozó útján saját terhére építi meg ezeket, vagy ha évente bizonyos összeget juttatna egy vállalatnak, mely azután saját költségén alakítaná át e kiváló gyógyhatású fürdőt.

* **Helyettesítés.** Dr. Balaton Gyula főszolgabíró Sándor József óbecsei közs. díjnokot Bács-Földvárra, mint irnokot helyettesítette, az állás betöltéséig.

* **A Délvidéki Magyar Közművelődési** egyesületnek ujvidéki fiókköre van alakulóban, a mely Ujvidék városát és öt járás területét foglalná magában. A szervező bizottság már tartott is értekezletet, a melyen Endre Antal főmérnök terjedelmes tervtervet adott elő, a mely el is fogadtatott. E szerint az ujvidéki fiók területe a következő lenne:

	Összes lakos.	Magy.	Magy. t.
1. Ujvidék sz. k. v. 1 közs.	29.206	10.321	16.964
2. Ujvidéki j.	54.511	11.880	15.862
3. Titeli j.	25.807	3.479	5.241
4. Zsabyai j.	27.894	4.759	5.544
5. Óbecsei j.	51.814	28.905	34.051
6. Zentai j.	44.622	36.938	40.078
Osszesen 39	224.044	96.282	118.740
7. Zenta r. t. v.	28.588	25.781	27.810
	40	262.632	122.013

A magyar lakosság az összesnek 48.0 százalékát teszi. A magyarul tudó lakosság az összesnek 56.0 százalékát teszi. — A szervező bizottság bizonyára az egyes járasok vezetőit is megkeresi legközelebb a fiók megalakítása érdekében.

* **Pályázat.** A bajai m. kir. állami tanítóképző intézet igazgatósága pályázatot hirdet a bajai magyar királyi állami tanítóképző intézetbe való felvételre és az intézettel kapcsolatos internátusban (nevelőintézetben) és köztartásnál az 1904—

1905 iskolaévre megüresedő államköltséges, teljesen díjmentes és kedvezményes helyekre. A felvétel és segélyezés iránti folyamodványok a tanítóképző intézeti igazgató-tanácsához czimzendők és f. évi május 31-ig az igazgatóságnál nyújtandók be. Bővebb értesítést az intézet igazgatója ad.

* **Politizálás.** Érdekes és a lapkiadókat közelről érdeklő ítéletet hozott tegnapelőtt a szegedi ítéletábla. Baics Vladimir zombori lakost a már megszűnt „Bácsmegyei Független Hírlap” kiadótulajdonosát a zombori törvényszék sajtórendőri vétség czimén 50 koronára ítélte, mert a lapjában a „Függetlenségi párt zászlóbontása” és „Hírek a válságról” czimű cikkek jelentek meg. Főlebezés folytán az ügy a szegedi ítéletáblához került, amely kedden foglalkozott vele. Bodnár Zsigmond dr. közbíró a tárgyaláson azt hangoztatta, hogy a politikai tényeknek kommentár nélkül való regisztrálása még nem politizálás. A tábla elfogadta ezt az érvelést és az első bíróság ítéletét megváltoztatva, fölmentette a vádlottat.

* **Kinevezések.** A pénzügyminiszter Pfeil Tamás zombori pénzügyigazgatósági díjtalan pénzügyi számgyakornokot segélydíjas számgyakornokká nevezte ki. Továbbá Lovas Mihály óbecsei adóhivatali gyakornokot a beregszászi adóhivatalhoz adótisztté nevezte ki, ideiglenes minőségben.

* **A pénzgyártók.** Óbecse és környéke el van árasztva hamis pénzgyártókkal. Alig pár napja, hogy a csendőrség egy 15 tagból álló bandát adott át a bíróságnak, a kik ötkoronásokat gyártottak és hoztak forgalomba s ma már ismét több hamis 20 koronás papírpénzre találtak. A hamisított bankók elmosódott színűek és fő ismérvük, hogy a sorszám fordítva van rajta. A csendőrség erősen nyomoz és már több gyanús embert hallgatott ki.

* **Ipariskolai igazgatók értekezlete.** Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter az iparoktatási intézetek működésének egyöntetűvé tétele és fejlesztése czéljából — mint értesülünk — akként intézkedett, hogy az ipariskolák igazgatói évnegyedenként a miniszteriumban értekezletre hívassanak össze. Az első ilyen értekezlet folyó évi márczius hó 28-án volt Sztéryni József miniszteri tanácsos elnöklete alatt. Az értekezlet legfontosabb tárgya volt: az ipariskolák gyakorlati irányu működési fokozásának kérdése. Ez iskoláknak ugyanis eredeti céljuk az, hogy a végzett tanulók a gyakorlati ipari életben minél használhatóbb munkaerők legyenek; a közel tíz év óta fennálló intézetek működési eredményeiből bizonyos jellegzetes tanulságok vonhatók már le, a melyeket a kereskedelemügyi miniszter a gyakorlati ipari élet érdekében kíván érvényesíteni. A terv, a mely tanácskozások alapját képezi, az, hogy az elméleti és rajzi tantárgyakra felvett tanítási órák csökkentessenek és ennek ellenében a műhelyi gyakorlati órák emeltessenek. A különféle iparágakat felkaroló és bizonyos mértékben iparművészeti irányu ezen intézetekben, azon tervnek kivitele sokoldalú és csaknem minden intézetben külön tanulmányt igényel. Az értekezletből kifolyólag most minden iskola tantestülete külön foglalkozik a kérdéssel és annak végrehajtása részleteivel; egyik közelebb tartandó igazgatói értekezleten az egyes intézetek által előadandó konkrét javaslatok fognak megvitatni.

* **Eladó fürdő.** Érdekes hírről értesülünk Harkányról, ami nem más, mint hogy a siklósi uradalom tulajdonosa a hirneves harkányi kénes fürdőt eladni szándékozik. A mi tudomásunk szerint a siklósi uradalmat, melyet a Benyovszky család a Batthyányiaktól vett meg, bizo-

nyos nagyságu hitbizományi adósság terheli és így ez uradalom részei nem volnának áruba bocsáthatók, de másrészt a harkányi fürdő eladására vonatkozó szándék oly megbízható forrásból érkezik hozzánk, hogy abban alig kételkedhetünk. Kétségtelen, hogy a harkányi fürdőre, ha egy gazdag vállalat kezébe kerülne, e változás csak a legüdvösebb hatással lenne. Maga a forrás csodás gyógyhatásu, ám a fürdő ósdi és elhanyagolt. Magyarán a befektetések kellenének ide, melyek által Harkány modern, kényelmes, díszes fürdővé varazsolhatnák és akkor bizonyos hogy rövid idő alatt világhírű lenne e szép hely, a mely ma a fürdőzőknek alig nyújt szórakozást, de annál több unalmat.

*** Egy hurokra került rablóbanda.** Hatalmas fogást csinált f. hó 3-án a moholi rendőrség. Elfogott egy szervezett 7 tagból álló rablóbandát, Nagy Barna József országszerte körözött rablóvezérrel együtt. E banda egész Bács és Torontál megye közbiztonságát veszélyeztette nap—nap utáni betöréseivel és rablásaival, úgy hogy „Kánya“ vezér valóság „Rózsa Sándorja“ volt e vidéknek.

*** A Bácsmegeyi Gazdaszövetség** legutóbbi ülésén kimondotta, hogy munkáját oly irányban terjeszti ki, mint azt a bánáti Délvidéki földmivelő egyesület teszi. Ezt a módozatot kidolgozandó, bizottságba küldték ki: Rác Györgyöt, Paukovich Ottót, Iváncsó Bertalant és Galambos Sándort.

*** Kalocsa város** 1000 korona adománnyal belépett a Délmagyarországi Közművelődési Egyesület örökös tagjai sorába.

*** A városok helypénzszedési joga.** A közigazgatási bíróság pénzügyi osztályának XXII. sz. döntvénye így szól: A városoknak és községeknek a vásártartási és helypénzszedési jogból eredő jövedelme abban az esetben sem róható meg tőkekamat- és járadékadóval amíg ez a jog királyi kiváltságon vagy más törvényes czímen szerint.

*** Szerelmes ifju.** Erdekes jelenet folyt le tegnapelőtt kora reggel a Vadászkiirt szálloda előtti téren. Zs. P. nevű 23 éves ifju barátaival együtt kiséskapasosan az éjszakán át elfogyasztott szeszmenyiségtől a Vadászkiirt előtt haladtak, amikor Zs. P. revolvert rántott ki és kijelentette, hogy ő meg akar halni, mert halálosan szerelmes a Vadászkiirt feketehajú, mosolygós arcú kasszás-nőjébe K. Mariskába. Társai azonban lefogták az elkéseredett szerelmezt és kicsavarták kezéből a fegyvert, nagy nehezen haza vezették, s otthon kialudta a nagy szerelmi mámort a becsipett öngyilkosjelölt.

*** A ragadós állati betegségek állása Bács-Bodrog vármegyében április 12-éig.** Veszélyes: bajai j. Vaskút 1 u., zombori j. Nemesmilitics 1 u. Takonykór és bőrféreg: topolyai j. Kishegyes 1 u., ujvidéki j. Ósóvé 1 u., Zenta v. I. ker. 1 u. Ivarszervi hólyagos kiütés: bácsalmási j. Bácsmadaras 2 u., Jánoshalma 7 u. Rükör: apatini j. Gombos 5 u. ló, kulai j. Kiskér 4 u. ló, topolyai j. Bácsfeketehegy 1 t., zentai j. Magyarkanizsa 1 u. ló, Zenta v. I. ker. 2 m., IV. ker. 1 u. ló, Sertószvész: bácsalmási j. Bácsalmás 1 u., Matheovits 1 m., Mélykut 1 m., bajai j. Bátmonostor 1 u., hódási j. Hódás 1 u., kulai j. Överbász 1 sz., németpalánkai j. Szilbács 1 u., titeli j. Alsókabol 1 u., Káty 1 sz., Titel 1 u., topolyai j. Sándor 1 u., ujvidéki j. Ósóvé 1 u., Temerin 1 t., Zenta v. III. ker. 1 sz.

*** Ipari, kereskedelmi és munkásegysületek statisztikája.** Hieronymi Károly miniszter a vezetése alatt álló minisztériumban pontos

nyilvántartást akar berendeztetni az ország területén létező ipari, kereskedelmi és munkásegysületekről. Minthogy ezekre vonatkozó adatokat legpontosabban a törvényhatóságok, illetőleg az alattuk álló helyi hatóságok szolgáltatathatják, a kereskedelmi miniszter a belügyminiszterrel együtt körrendeletben fölhívta valamennyi alispánt és polgármestert, hogy a hatóságuk területén működő összes ily egyesületek, társulatok és ipartestületek teljesen pontos jegyzékét állítsák össze és 1904. május 1-ig terjeszszék elébe.

*** Az ügyvédi kamarák értekezlete** A budapesti ügyvédi kamara az ország valamennyi ügyvédi kamaráihoz átiratot intézett, amelyben országos kamarai értekezletre hívta meg őket a nyugdíjintézet alapítása és a zugirászat ellen létesítendő rendszabályok tárgyában. A budapesti ügyvédi kamara ugyanis Plósz Sándor igazságügyminiszter megbízásából és előzetes hozzájárulásával törvényjavaslatot dolgozott ki az országos ügyvédi gyám és nyugdíjintézet felállításáról. Az igazságügyminiszter a kamara által készített törvénytervezetet alkalmasnak tartva azon czélra hogy a kamarák ennek kapcán a szóban forgó ügyre vonatkozólag nézeteiket kifejtthessék, felhívta az ország összes ügyvédi kamaráit, hogy tegyék beható tanulmány tárgyává e törvénytervezetet, s erre vonatkozólag terjesszék fel véleményeiket úgy általánosságban, mint a részlet kérdéseiben is. Az ügyvédi kamara abból az alkalomból, hogy a kormány törvényjavaslatot nyújtott be a községi jegyzők javadalmazásának rendezése tárgyában, ezzel kapcsolatban kérdés tárgyává akarja tenni azt is, hogy nem volna-e szükséges a községi jegyzőknek magánmunkálataikra kiterjedő működését is törvényhozásilag rendezni és kapcsolatosan a zugirászat ellen állást foglalni. Mindezek dolgában a budapesti kamara április 17-ére és folytatólag 18-ára országos értekezletet hív egybe, a melyen az ország valamennyi ügyvédi kamarája küldöttséggel képviselteti magát. A meghívás szerint a küldöttségnek lehetőleg a kamara elnökéből, alelnökéből, a titkárból, az ügyészből és még egy-két tagból kell állania.

*** Régi pénzeket, képeket,** acél és fametszeteket, régi porcelán, vas-bronz és kőkorai régiségeket, földből kiásott cserép-edényeket, arany- és ezüst-tárgyakat, továbbá néprajzi tárgyakat, a régi czéhrendszerből fennmaradt ládákat, edényeket pecsétnyomókat, okleveleket stb. saját gyűjteménye számára megvásárol Brenner Ferencz takarékpénztári tisztviselő Esztergomban.

*** A gőzgépkezelők és kazánfűtők** legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden április hó 24. napján d. e. 9 órakor a Szeged alsóvárosi új vízmű-telepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Szilágyi-utca 1.) beküldendők.

*** Pályázati hirdetés.** A szabadkai állami tanítónőképző intézetbe az 1904/905. tanévre folyamodók fölvételének feltételei. (A nm. vallás és közoktatásügyi miniszter úr 1904. márczius hó 23. án 16726. sz. a. k. rendelete alapján. történik.

A szabadkai állami tanítónőképző intézet I. osztályába az 1904/905. tanévre való felvételért azon ép és egészséges szervezetű tanulók folyamodhatnak, akik 14-ik életévüket betöltötték, azonban 18 évesnél nem idősebbek s annyi előképzettséget igazolnak, a mennyit a polgári leányiskola, — felsőbb leányiskola, illetőleg leány-gimnázium négy, —vagy pedig a felső leány-népiskola két osztálya nyújt. A felső leány-népiskola két osztályát végzett növendékek előképzettségö-

ket felvételi vizsgálaton is tartoznak igazolni. Ennek idejéről külön értesítést kapnak.

A felvételt kérő folyamodvány a vallás és közoktatásügyi miniszterhez címezve május hó 31. napjáig nyújtandó be az intézet igazgatóságához. Későbbben beérkezett vagy hiányosan felszerelt folyamodványok nem vételnek figyelembe.

Az egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványok a következő okiratokkal szerelendők fel:

1. Születési bizonyítvány. Aki 14. életévét még be nem töltötte, korengedélyért folyamodik.

2. Iskolai bizonyítvány a megelőző iskolai évről és az utolsó évi tanulmányokról szóló igazolvány, illetőleg első félévről szóló értesítő.

3. Tiszti orvosi bizonyítvány a folyamodonak ép, egészséges szervezetéről és a tanítói pályára alkalmas voltáról.

4. Hiteles községi bizonyítvány a szülői vagyoni állapotáról, a családfő polgári állásának feltüntetésével.

5. Hiteles családi kimutatás, — és végül 6. június hó 30-án beküldendő a tanév végi bizonyítvány

A végleges felvételt és kedvezményben részesülők kijelölését miniszteri rendelet állapítja meg, melyről az érdekeltek augusztus hó végéig értesítést kapnak.

A folyamodók tájékoztatására szolgál az alábbi kimutatás Felvételik az

I. osztályba:

Ingyenes benlakó növendék . . .	1
100 kor. fizet. benlakó növendék . . .	2
210 " " " " " " . . .	4
310 " " " " " " . . .	5
420 " " " " " " . . .	8
Bejáró kedvezmény nélkül . . .	10
Osszesen . . .	30

A II-ik, III-ik és IV-ik osztályban a helyek az alsóbb osztályokból való fölmenetel által be vannak töltve és így új növendékek ezen osztályokba nem vételnek fel.

A tartásdíjak havonként előre fizetendők. Aki fizetési kötelezettségnek a szabályszerű határidő után elmult 8 napon belül elegendet nem tesz, attól a 1841 1891. sz. a. kelt miniszteri rendelet értelmében a köztartás megvonatik. Ekvözben kedvezményért vagy tartás-díj elengedésért folyamodni nem lehet. Tandíjat a növendékek nem fizetnek.

(**Rohitsch-Sauerbrunn.** Mint már említettük, Rohitsch-Sauerbrunnban jelenleg több, mint félmillió értékű befektetés van folyamatban, mely ezt a kiváló gyógyforrásait által oly jelentékeny fürdőhelyet további hatalmas fejlődéshez fogja segíteni. Az utolsó 4 évben kerek 40 százaléknyi látogatottsági emelkedést tudott e fürdőhely fölmutatni. Legfontosabb új intézmény a „Hydro-Electro és Mechano-Therapia“ számára seczessiók stulában épült nagy gyártelep, mely a gyógytudomány ter n szerzett legújabb tapasztalatok és eredmények fölhasználásával kétségkívül legmodernebb a hasonló intézmények között. A többi kiváló ujtás közül főlemlítjük még a rohitschi savanyuviz töltésére és szétküldésére épült központi töltőtelepet, továbbá az új kath. templomot és a gőzmosódát. Rohitsch-Sauerbrunn december óta a rohitschi helyi vonat vasutállomása. E föllendült fürdőhely új, gazdagon illusztrált brosuráját most adják ki és bocsájtják díjmentesen minden érdeklődő rendelkezésére.

A Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat közgyűlése.

Huszonegyedik évi rendes közgyűlést tartotta megyei Történelmi Társulatunk április 10-én, vasárnap d. e. a vármegyeház kis gyűléstermében a társulat

tagjainak s az érdeklődő közönségnek tekintélyes számu részvételével.

Kozma László elnök, költői gondolatokban gazdag, lendületes beszéddel nyitotta meg a gyűlést.

Kozma Lászlónak, a társulat nagy-érdemű elnökének egyhangu lelkesedéssel teljes elismerését és jegyzőkönyvben kifejezett köszönetét nyilvánította a közgyűlés. Majd a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelősége üdvözlő iratát olvasta föl a titkár.

Trencsény Károly titkár vázolta azután a társulat múlt évi működését. Jelentéséből kiemelendő, hogy Zsák J. Adolf, nagyváradi fölszentelt lelkész, társulati működő tag, ki ez idő szerint Rómában a vatikáni levéltárban történelmi buvárlatokkal foglalkozik, a társulat fölkérésére a Bács-Bodrog vármegyére vonatkozó adatok után is kutat, s kutatása eredményét a társulat évkönyvében fogja közzétenni.

Roediger Lajos múzeumőr a társulat régészeti és néprajzi osztályának működéséről s a gyűjtemények gazdag gyarapodásáról számolt be részletes jelentésében.

A nagy terjedelmű jelentés — az adományok s az adakozók kimutatásával — a társulat évkönyvében fog megjelenni.

A számvizsgáló bizottság jelentése, a költségvetés megállapítása s egyéb hivatalos ügyek elintézése után — a tisztikar és a választmány — 3 évi megbízatása letelvé, leköszönt. Id. Mihályi János kor-elnök vezetésével a közgyűlés egyhangulag újból megválasztotta a lemondott tisztikart Roediger Lajos múzeumőr kivételével, aki évek során át viselt s a legnagyobb elismerést érdemlő buzgósággal, ügyszeretettel betöltött tisztségéről egészségi okokból megmásíthatlanul lemondott. A közgyűlés sajnálattal vette tudomásul a lemondást s Latino vits Pál főispán ur indítványára Roediger Lajosnak lelkes, fáradhatatlan, eredményekben gazdag működéséért jegyzőkönyvi elismerést és köszönetet szavazott. Múzeumőrnek egyhangulag Horváth János áll. főgimn. tanárt választotta meg a közgyűlés. A társulatak 3 évre megválasztott tisztikara e szerint: Elnök: Kozma László, alelnök: Latino vits Géza, titkár: Trencsény Károly, másodtitkár: Trischler Károly, ügyész: dr. Grüner Samu, pénztáros: Buday Gerő, múzeumőr: Horvát János. A választmányt a közgyűlés néhány új taggal frissítette föl, megválasztván Cziráky Gyula (Gombos), Evertovits János (Bács) és Gubitza Kálmán (Bodrogmonostorszeg) buzgó működő tagokat. Roediger Lajos a választmányi tagságot sem fogadván el, maga helyett Vértesi Károlyt ajánlotta, kit is a közgyűlés egyhangulag megválasztott.

Végül a múzeum megnyitására került a sor. Roediger Lajos volt múzeumőr, ki érdemes működését a legméltóbban fejezte be az ünnepély lehetővé tételével, — szakszerű és érdekes előadás kíséretében sorba bemutatta a múzeumnak 14 szekrényben példás rendben s izléssel kiállított ősrégészeti, numizmatikai, néprajzi, kegyeleti stb. tárgyait s ezzel a Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat múzeuma — régi óhajta teljesülve vele — megnyílt az érdeklődő közönségnek.

Kérjen mindenki

saját érdekében

Valódi Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

csak oly csomagokban, a melyek a Kneipp páter védjegyet és a Kathreiner nevet viselik, és kerülje gondosan a silány utáztatok elfogadását.

04.11/b

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levél. Névtelen leveleket úgy tekintünk, mintha nem is kaptuk volna. Ha valakinek valami rosszul esik álljon vele nyíltan elő, ahogy mi nyíltan előállunk, a midőn igazságunk tudatában vagyunk. Névtelen levelek mögőe bujni nagy adag gyávaságnak a jele, mert csak a bűn szeret homályban bujkálni.

Egy leány (N. K.) Levelét és a versét megkaptuk, de levele nem volt aláírva s így egyelőre nem is bíráljuk meg a beküldött költeményt. Sz. úr köszöni az üdvözlőt, de személyesen szeretné átvenni.

P. T. Zenta. Egész Bács megyében nincsen egy sem. De tervbe van véve.

Zs. G. Máskor!

F. A. Kula. Nem közölhetjük, mert nagyon személyeskedik.

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be ezimét E. 477. jelige alatt a következő ezimre: Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim.

Vértisztító tea

Wilhelm Ferencz gyógyszerésztől cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen Alsó-Ausztria.

Hogy egy jó hathatós vértisztító teára szükség van, bizonyítják a sok kísérletek, hogy egy ilyen műszert előállíthassanak. Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak szaktudásával sikerült egy vértisztító teát készíteni, mely a leghathatósabb alkotórészekből van összeállítva; nem kevesebb mint 21 féle droguriákat tartalmaz teája, mely különös módon van előállítva.

Csuz és köszvény bántalmaknál, mely eredményt ért el, bizonyítják a sok felgyógyultak köszöndíra. Mi csak a Butschin-Streitfeld grófnő őrnagy neje köszöndí iratára hivatkozunk.

1 csomag 2 korona innen szállítva 1 posta küldemény, 13 doboz 24 korona díjmentesen minden m. kir. postaállomáson. 1.

Kapható a legtöbb gyógyszertárban.

SZŐLŐLUGAST

Ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kúszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki ezimét egy levelezőlapon tudatja.

Czím:

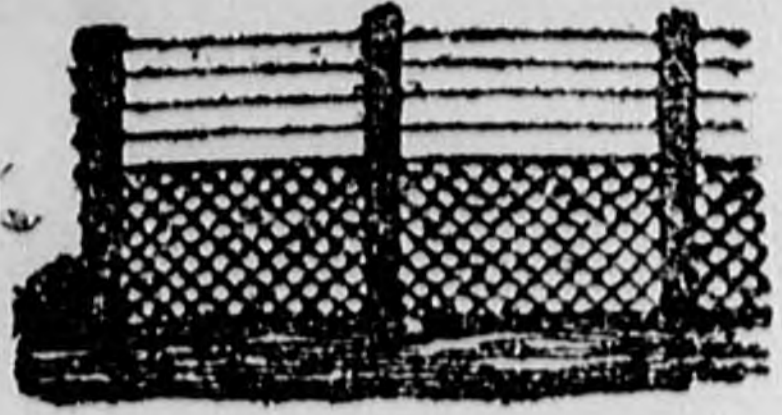
Ermelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

Egészségi-nadrágtartó

Mach-szabadalom, — kapható elegáns kartonokban a 30 kr., 75 kr., 1 frt 25 kr. 1.50. Fiuknak 25, 35, 45 kr.

Legalkalmasabb ajándék

urak és fiuknak; kapható Zomborban Bikár Milutin, Goldfáhn Sándor és fia üzletében és a gyárosnál: k. k. ausschl. priv. Hosenträger-Fabrik Fr. Mach Brünn.

Itt az alkalom,

hogy mindenki az egészségtelen, penészesedő szalmazsákját eldobhassa és helyébe **csékely 8 koronáért** egy kiváló erős, fakereű

acélsodrony ágybetétet

rendelhesen nálam, mely **tartós és olcsó, szag- és féregmentes, ennélfogva egészséges. Az ágy belméretének beküldése után, annak megfelelően szállítja a készítő:**

Hj. Utry Pál, Baja.

Készíték egyszerű és diszes **sodronykerítést** udvar, kert, sétány és templom bekerítésére, **áthányó rostákat** kőszén és kavicsnak, szóval szakmába vágó mindennemű munkát **olcsón, gyorsan és pontosan.**

Szőlőoltványok,

melyek megeredéseért felelőség vállaltatik!

Amerikai alanyon készült legkiválóbb eseme- és borfajokból teljesen fajtisztán, tökéletesen forrott, dus gyökerezésű példányok szokványminőségben, mérsékelt áron. Tavaszi szállításra megrendelhetők a

Küküllőmenti Első Szőlőoltványtelepnél. Medgyes, N.-Küküllő megye.

TULAJDONOS: CASPARI FRIGYES okleveles szőlész, az erdélyrészi sz. gazdasági egyesület szőlészeti és borászati szakelőadója, Barbu A. Stirbey herczeg romániai szőlőtelepeinek igazgatója. N.-Küküllő vármegye v. szőlészeti biztosa stb.

Leges szőlőoltványok szintén mérsékelt áron.

! Készlet egy millió!

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BRÁZAY FÉLE SÖSBORSZESZ

NACY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLÉKELVE VAN!

Arlejtési hirdetmény.

A Zombor szab. kir. városban építendő **Carmelita rendház** 103.815 kor. 18 állérral előirányzott építómunkáinak vállalatba adásáról, következő feltételek mellett:

1. Az árlejtésben részt vehetnek mind azon szakértő iparosok vagy vállalkozók, kik iparuk gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak.

2. Ajánlat vagy az összes munkákra, vagy az egyes munkanemekre külön-külön is tehető.

3. Tartoznak ajánlattevő vállalkozók az általános feltételek értelmében az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzt legkésőbb az ajánlat benyújtásakor az alulírottánál Budapest, VI. ker. Huba-utca 12. szám alatt, a hová az ajánlatok is címezendők kézpénzben vagy óvadékképes papírban letenni.

4. A kellőleg felszerelt és lepecsételt ajánlatok legkésőbb **folyó évi április hó 20-ának délelőtti 10 órájáig** nyújtandók be, később érkező ajánlat figyelembe nem vétetik.

5. A rend fentartja magának azon jogot, hogy a jutányosság szem előtt tartása mellett, a munkák kivitelével azt a vállalkozót bizza meg, ki a jól és helyesen készített munkák teljesítése iránt már eleve is a legtöbb biztosítékot nyújtani képes.

6. Az ezen munkákra vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek és költségvetések Holhauser Antal műépítész tanárnál (Budapest, VIII. ker. Szentkirályi-utca 28.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők, ugyanott tognak a munka-kivonatok a jelentkező vállalkozóknak kiszolgáltatni.

Budapest, 1904. április hó 8-án.

Soós István m. p.

a rend magyarországi tartományi főnöke.

Szőlőbirtokosoknak és mezőgazdáknek

Akáczfá-ból hasított szőlőkarót,
Akáczfa kerítési oszlopot,
Akáczfa komlóoszlopokat,

Bognároknek

Akáczfa kerékküllőket,
Akáczfa gömbfát,
Akáczfá-ból nyersen vagy félig kidolgozott kocsirészeket a legjutányosabb áron mellett ajánlunk, ugyanitt mindennemű fák olcsón kaphatók.

Wolf és Trostler, Ujvidék

Iroda: Duna-utca 7. sz.
Fatelepe: Örménytöltés mellett.

Ne vegyen senki hangszert.

mig Reményi Mihály műhangszerész es. és kir. szabadalomtulajdonos, a „Magyar Királyi Zene-Akadémia“ szállítója 315. ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI. Király-utca 44/II.

K á v é

	K i l ó j a	
	korona	
Reklám kávé Santos faj tiszta	1.80	Pétkölt kávé 2 koronától feljebb
Juperior háztartási kávé tiszta ízű	2.—	
amaika nagyszemű világos	2.20	
Domingó előkelő jó kávé Java faj	2.40	
Ceylon Salvador Cuba faj	2.60	
Java kávé libériában óriás nagy	2.40	
Legf. Malabár vagy Martinik	2.80	
Legfinom bb és nagyszemű Cuba	3.20-tól	
Portorico, Moeza vagy arany Java	3.60-g	
Gyöngykávé minden faj	3.40-tól 3.60-g	

4¹/₂ kilós csomagokban, ha több féle is bérmentve küldünk bárhova, postadíjért számítunk 42 és 72 fill. csomagonként. Csomagolást, szállítólevelet nem számítunk. Minden vevőnk kapja ajándékba egy hozzánk beküldendő bármily kis fénykép után életnagyságu fényképét és csak a diszes blokkozott papír keretért és vámért számítunk 3 koronát. A kép hasonlatosságu és művészi kivitelért minden irányban kezeskedünk.

Continental kávéimport-társaság
Budapest, V. Lipótkörút 13.

Biztos kereset

uyjunkt minden állásu egyének sorsjegyek eladásával ily törvényes módszerünk szerint. Nem részlet ízlet. Ajánlatok intézendők:
SORSJEGY LETÉTI BANK-HOZ
Budapest, VIII. József-körút 16.

Megjelent! Első legnagyobb magyar szabászati magántanulási tankönyv 350 oldal, 410 rajzzal, füzve: 10 kor., kötve: 12 kor., férfies női szabók részére. Fehérnemű szakkönyv 1 korona. Szabászatra tanítványokat elfogadok. Mehr Sámuel, okt. műszabásztanító.
Budapest, VII. Kazinczy-utca 36/H.

Szerelők és bádgosok figyelmébe!
MAGENSTEIN HUGÓ. Budapest, VII. Wesselenyi-utca 11/a. — Mindennemű ivilámpák esilárok és az összes világítási felszerelési anyagok raktára. Lülönféle sárga es vörösrész asztali lámpák. — Prágán Aivis fémarugyára.
B e s s B u d a p e s t,
spezialista világítási ezikkeben.

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom m.) Sügönyeim: Eternit Budapest. Telefon 12—92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria)

ETERNIT-PALA

AZBESZT-CEMENT-PALA

Hatschek Lajos szal

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 33

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsi rakomány. — Kérjen ismertetést

Első os. és kir. osztrák-magyar izorólag szabad viharmentes

Homlokzat-festék-gyár

Kronstein Károly

Bécs, III., Hauptstr. 120, saját házában.

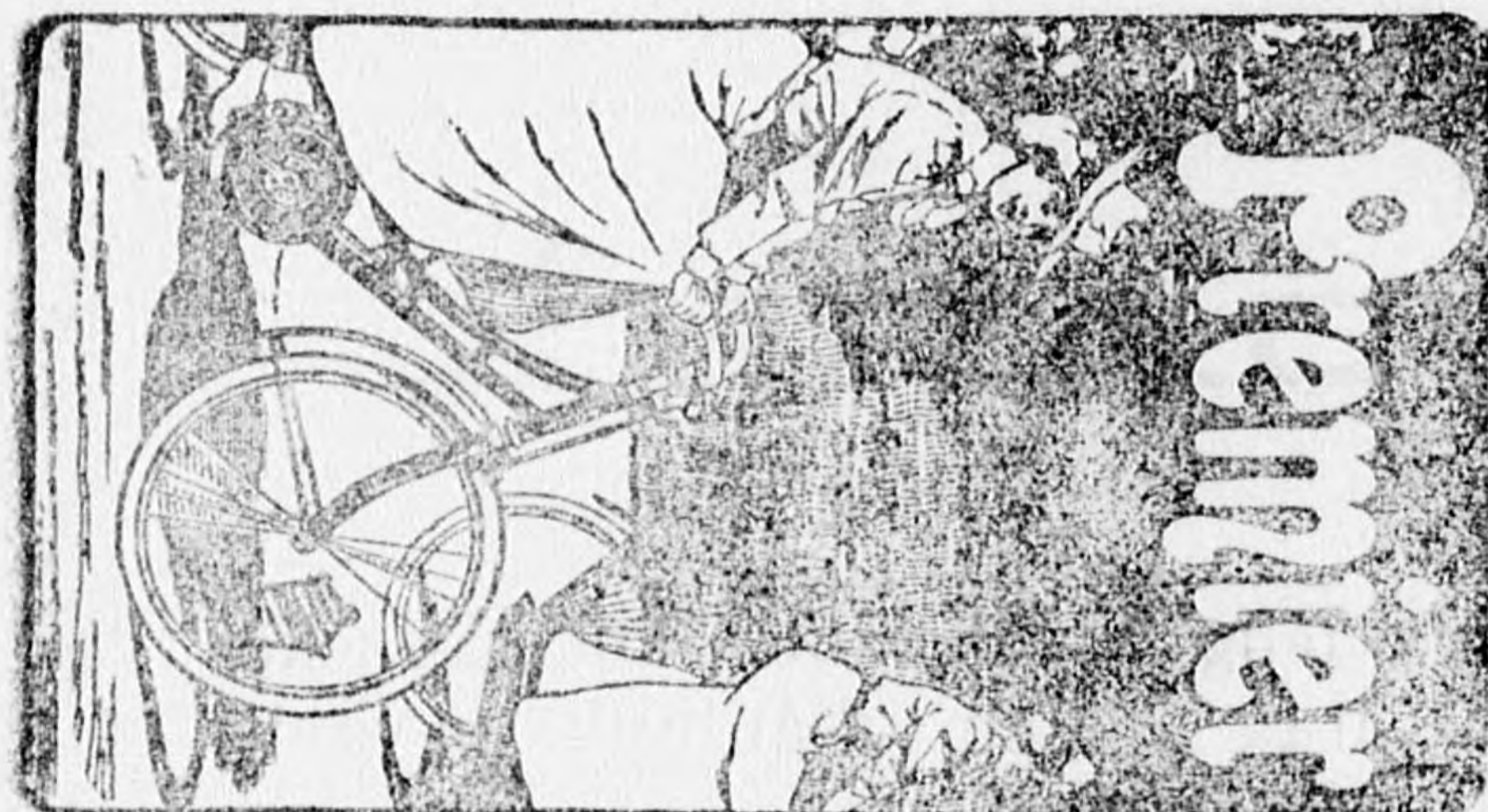
Kívánatra ingyen próba, mintakönyv prospektus.

Kronsteiner-féle új zománcz Homlokzat-festéke hatos redre.

Ötven különböző minta, vízzel keverhető, mosható, viharmentes, tűzálló, zománczozott, csak egyszerű mázolás. Jobb, mint az olajfesték Évek során szállítja cs. és kir. uradalnak, katonai és civilintézeteknek, vasutaknak stb. Minden részvett kiállításon első díjjal jutalmazva. Legolcsóbb festék homlokzatokra, belterületre, különösen iskolák, kórházak, templomok, kaszárnyákhoz, stb. és mindenféle más tárgyhoz. Egy négyzetméter ára 2 1/2 kor. Meglepő eredmény. Homlokzat-festék. viharmentes, mészből oldható, 19 minta olajfestékkel azonos. Kgr.-ja 12 kr.-tól följebb.

30 év óta első gyártmány

évi gyártás 49.000 gép

(szűrés)

Artyézők ingyen és bérmentve Premier-gyár Eger (Cseh-ország)

Cs. és k. udvari szállító.

Fernolendit

czipőfénymáz legjobb fénymáz a világon és kenőcs világos és fekete czipőknek a legszebb fényt adják és a bőrt tartóssá teszik. Régi vagy foltozott sárga vagy barna bőrből való czipő „Lyosin“ (pompafénymáz) egész új szint kapnak.

Alapított 1832. Gyáriraktár BÉCS I. Schulerstrasse 21.

Mindenhol kapható.

A m. kir. államvasutak gépgyárnak vezérügynöksége

B u d a p e s t, V. kerület Váci-körut 32. szám

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű gőzeséplőkészleteket, ipari célokra alkalmas Compound lokomobilokat

MILLENNIUM

fűkaszaló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeket, valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Képviseelő: **GUBA JÓZSEF Bács-Topolyán.**

URANOS

- K É K
ruha-mosáshoz a legjobb kékítőszert — Törvényesen védve. — Mosóintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékítő.

Olcsó és felülmúlhatlan, kis üveg 24 filler, tiszteri mosáshoz elegendő. — 1 nagy üveg 1.90 kor., 1/2 üveg 1 kor. Kapható mindenütt. Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK VEGVÉSZETI GYÁRA

BUDAPEST,
VI., Rózsa-utca 85.